

SAROSPATAK

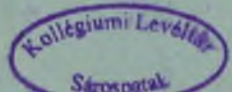

IRELVÉNÉSEN 1917. OKTÓBER

IFJUSÁGI
KÖZLÖNY

PAP? Z.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Megjelenik július és augusztus kivételével minden hónap 15-én.
Előfizetési ára: Egy évre 3 P, félévre : 1.50 P. Egyes szám ára 50 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sárospatak, Főiskola.

TARTALOM:

Bertalan Imre: Építeni—Építtetni. — Csorba László: Az Isten országa. — Sükös Pál: Isten hozott... — Rácz Zoltán: Perpetuum. (Vers.) — Sükös Pál: Gondolatok az áldozatról. — Polák Géza: Táj- és népkutatás. — Sükös Pál: Templomból — Moziba?!... — Szabó Csaba: Esti dal. Műezzin. (Versek.) — Kováts Árpád: Gazdasági pályára! — de hogyan? — Román János: Nyárvégi esték emlékeiből... (Vers.) — Nagy Géza: A pataki diákok mai feladatai. — Deák Béla: Kicsapnak-e? — Berecz Árpád: Új utak felé... — Zétényi Elek: Szép feladat. — Villimszky László: Nyár morzsák. (Vers.) — Humor. — Hírek.

A Sárospataki Ifjúsági Közlöny munkatársai:

Főszerkesztő:
Sükös Pál.

Felelős szerkesztő:
Hegyi József.

Szerkesztő bizottság:

Polák Géza IV. é., Rácz Zoltán III. é., Major Zoltán II. é., Pataky Sándor I. éves theol.
Zsebesi István V. é., Zétényi Elek V. é., Deák Béla VIII. és Ruttkay Kálmán VIII. o. gimn.

Híróvatvezető: Rásky Sándor II. é. th.

Kiadóhivatali főnök: Berecz Árpád III. é. th.

„Nem tudom másképpen megmondani, hogy mi a székelylelek, csak a nép-
mese gondolatával: egy láthatatlan csillag véres, kacagó homlokokon.”

Ravasz László: A székelylelek.

SÁROSPATAKI IFJÚSÁGI KÖZLÖNY

Főszerkesztő:

SÜKÖS PÁL

1940. szept.—okt. hó

Felelős szerkesztő:

HEGYI JÓZSEF

Építeni—építtetni!

Az új iskolai esztendő kettős célja. Nem új gondolatok ezek. A pataki kollégiumnak mindig voltak építkezési problémái. A Trója-Huta-Fazekas sortól kezdve a mai főépületen, internátusokon keresztül a legújabb építkezési tervig a Kossuth-utcai szárny kiépítéséig.

Tudjuk azonban, hogy hiába fáradoztak volna az építők. Nem állana ma négy internátus. három és fél száz diákot tápláló tápintézet és sok-sok iskolai épület, ha az Ur Isten nem építkezett volna közöttünk. Amilyen fontos az építés, olyan nélkülözhetetlen szükség az építtetés.

Volt idő, amikor nem volt épület. Észak és kelet felé menekültek a kiüldözött pataki diákok. Napról-napra más falu vagy város fogadta a bujdosó sereget: Gyulafehérvár! Szászváros! Marosvásárhely és a többi évszázados testvér iskolák!

Amikor nem volt épületünk, Isten akkor is végezte építését. A bujdosó pataki diákok egyre erősebbé építtettek hitben és ismeretben.

Ma sem lehet más célunk. Építeni! Készen áll minden pataki diák, hogy összeadott filléreiből egy romokon fekvő templomot felépítsen. A pataki legátusok és mendikánsok közel huszonnyolcezer pengőt kapnak egy esztendőben az egyházkerület gyülekezeteitől. Valamit szeretnénk törleszteni a nagy kölcsönből.

Hiába lenne minden tervezgetés, ha Isten nem építene bennünket, mint mindeddig: hitben és ismeretben.

Építeni és építtetni nemcsak cél, hanem feladat a munka régen bevált mesterfogásával: Imádkozzál és dolgozzál.

Ilyen gondolatok között pataki diák szívünk minden örömezésével köszöntjük a visszatért testvér-iskolát a Marosvásárhelyi Kollégiumot, ahol egykor hajlékot találtak bujdosó ősünk. A Kolozsvári Theológiát, akik olyan csodálatos építést végeztek az elszakított részekben. Együtt örömezzünk minden visszatért diákkal, de marad imádságunk, ami századokon keresztül volt: „Hozd vissza Uram a mi foglyainkat“ (Zsolt. 126.)

Köszöntjük a testvér theológiákat, tanítóképzőket és gimnáziumokat. Indítjuk Ifjúsági Közlönyünk LVI. évfolyamát azzal az óhajtással, hogy ennek minden betűje egységes célunk szolgálatában álljon: Építeni és építtetni!

Bertalan Imre
szénior.

AZ ISTEN ORSZÁGA.

Textus: Máté: 13:44.

„ . . . hasonlatos a mennyeknek országa a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet megtalálván az ember, elrejté azt; és a felett való örömeiben elmegy és eladván mindenét amije van, megveszi azt a szántóföldet.“

Az ember a tudománnyal, mely hatalmas eszközzé vált kezében, mind nagyobb távlatokat bejár. Kutató ösztönével új földrészeket soroz be az ismert nagy mindenségbe, új talajokat lel a kultúra számára.

Egy világ van, mely túl esik a véges értelem határán, melyről a gondolkodó elme csak hipotéziseket tehet. A „mi“ világunk annak a másíknak csak kollektuma. S ez a világ csak arra nézve létezik. Ennek a világnak minden kérdés — megoldása abba a másikba van beleágyazva. Ez a világ a teljes világ, nevezik mennyországnak, ez: Isten országa. Földrészekkel felfedezőik ajándékozták meg az emberiséget — a mennyország valóságával egy mennyei ember gazdagított az Úr Jézus Krisztus. Amit Isten országáról tudunk csak Krisztus által tudjuk. Az új világ hírnöke: Krisztus. Az evangéliomban több helyen beszél az Isten országáról. Egyszer azt mondja: „Sem azt nem mondják: Imé itt, vagy: Imé amott van; mert imé az Isten országa ti bennetek van.“ (Lukács 17:21), majd máskor: „az Isten országa nem evés, nem ivás, hanem igazság, békesség és Szent Lélek által való öröm.“ (Róm. 14:17.) Leggyakrabban példát alkalmaz Krisztus, hogy Isten országának lényegére, az ember számára való jelentőségére rámutasson. — Az igében az elrejtett kincs — s mennyország kapcsolata jelentős. A mennyország elrejtett kincs. Olyan mint az elrejtett kincs. Az elrejtett kincsnek van értéke, de haszna nincs. Számunkra csak az van miről hallottunk, illetve tudunk. Ismereteink bőségétől függ világunk nagysága is. A mélyben lévő kincs is érték, értéke lényegétől el nem különíthető. Az írásban említett kincs egyedülvaló, s utólérhetetlen értékű.

Az emberre jellemző a kutatás, kereső, kincskereső emberek vagyunk. Izgatja az embert a kincs, a csodás, aminek birtokában hiszi, hogy feltalálja mindazt ami megnyugvást ad neki. Nagy veszteség ha a rejtett kincs mindig rejtett marad, felette nemzetek, generációk halnak el, értéke változatlan, de az emberek szegényülnek meg, kik nem lelték fel, s nem éltek vele.

Az Isten országa számunkra a legnagyobb kincs. Az ember számára nincs nagyobb mint a színről-színre való látás, hol a lélek meglátja Istent. Sokszor csak ez a reménység élteti a hívő, sokat szenvedő embert; látni fogom a Teremtőt, a lélek alkotóját, magát az Istent. E látás tere az Isten országa. A kincskeresés ennek megtalálásában éri el csúcsteljesítményét, felleli a legnagyobb kincset. Lehet ez váratlan esemény. Ha valamit lelünk, ösztönösen elrejtjük, valahogy másé ne lehessen. Mint az igében lévő ember ki a meglátott kincset elrejt, jobban bekaparja, s előbb elhányja mindenét, feláldozza, odadobja értéknek ismert javait csak megvehesse a csodás kincset. Gondoljunk a műgyűjtőkre kik vagyonokat áldoznak egy ritka tárgyért. Aki az ige világosságába, Krisztus tanítása alapján megéri azt mit jelent számára Isten s az ő országa, hirtelen

---

még beljebb fordul önmaga felé, csak azért, hogy aztán annál szélesebben táruljon ki lelke. Aki tudja azt, hogy az igazi érték az idvezültek közössége, annak értéktelenné válik mindaz ami földi, képes elhagyni, eladni mindenét, hogy megmentse lelkét a mennyország számára. Ezután mindennek csak annyiban van értéke, amennyire szolgálja Isten. Elvész a törekvés a jólétért, megszűnik a hajsza az élvezetekért, tudja, hogy útban van s menetelésével közelebb lesz az éghez. Földön jár de szemei „ott” járnak. — Itt csak jövevények és zselérek vagyunk, de kevés lenne ha csak ezt tudnánk. A fontosabb rész az, hogy van egy ország, hol választott, egyenlőjogú polgárok, Isten javai örökösei, Krisztus királyságának részesei leszünk. Ez a tudat viszi át a bukdácsoló, fáradt embert a mélységeken, ez és a kereszt mely Isten felé mutat, ahol a hívő lelkek örök halleluját zengenek, hol a lélek megtalálja nyugalmát, hol igazság, békeség, s Szent-Lélek által való öröm van. Keressétek először Istennek országát...

Amen

Csorba László

IV. é. th.

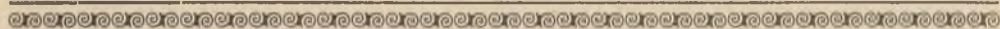
ISTEN HOZOTT...

Ez éven sokáig volt kihalt a kert, csendes a város. De végre felhangzott az Alma Mater hívó szava és hangjára besereglett a pataki diáksereg. Otthonról jöttek ugyan, de mégis mintha hazajönnének. Megelevenednek a csendes utcák, a szélzúgásos iskolakert utai vidám diákcsoportok hangosak. Felbukkannak ismerős arcok, régi diákcimborák. S ha az otthonról először elszakadt kis mendur könnyes-mosolygó szemébe nézünk, érezzük, hogy ez Patak igazi arca: diákok örök városa!

Isten hozott! Köszönt reánk az Alma Mater. Isten hozott kicsi diákok, akik oly nehezen váltatok el Édesanyátoktól, de akiket oly nehezen várt már pataki édesanyátok: az Alma Mater. Tisztalelkű, tisztaszemű, hófehér sereg, amelyben ott él, kér és tanít a holnap fejedelme, a gyermek! Él ez a gyermek, a pataki kisdiaák és ezért az életért mindnyájan felelősek vagyunk. Elrejtett diákszobák csendjében néha még kibuggyan szemükből az igazi bánat első könnye és ezek a könnyek tanítsanak minket arra, hogy szeressük és segítsük a pataki kisdiaákat. Gondoljatok arra, hogy csodálkozó szemük ráfelejtkezük tanárra és nagy diákra egyaránt. Tiszta lelkükre rávésődhetik Krisztus arca éppennyúgy, mint a Sátán vonásai és nincs rettentőbb annál, mint megcsúfolni az ártatlanságot és besározni a tisztaságot. Ha kérnek, soha se legyen üres a kezünk és hideg a szivünk. Amikor a pataki iskolában elindul most ez a kis sereg, egy kicsit mindenki felelős azért, hogy hova érkezik. Egy értük elmondott imádság, jó szó, figyelmes szeretet vagy egy szerető símogatás is leket útegyengető a pataki iskola 400 éves nagy missziója: Isten országa felé!

Isten hozott titeket nagy diákok! Ha komolyan vesszük ezt a köszöntést, már az évet is bűnbánattal kell kezdenünk. Meg kell vallanunk, hogy sokszor és sokan nem az Isten hozottjaként jövünk ide. Hadd tanuljátok meg azt tehát, hogy ez a köszöntés, ha nem is mindig valóság, de legalább elkötelezés legyen

számotokra az új iskolai évben. A legnagyobb, amivel ez az iskola rátok köszönthet az, hogy Isten küldöttei legyetek azoknak a kötelességeknek és feladatoknak a végzésében, amelyekből a magyar jövődő útját kövezik. Igaz: a ti feladatok még nem országmentő munka acélos lendülése; még nem a nagyobb tudás és a nagyobb hit jövődőt álmódó lázas forradalma. De az is igaz, hogy a névtelen mindennapok apró munkáiban is járhatjuk a szolgálat iskoláját. Ez pedig nem egyéb, mint egy új nemzedék áldott alapvetése, amelyre felépülhet az új magyar világ. Ugy érezzük, hogy egy jól sikerült felelet, dolgozat vagy bizonyítvány is lehet biztatás arra, hogy a pataki diák élni és győzni akaró diák.

S végül Isten hozott első éves teológus testvérek! Vártunk titeket. Megvalljuk, előre számolgattuk már magunkban: kik és hányan lesztek. Most mégis az az első szavunk hozzátok, hogy mindegy honnan, mindegy hányan, egyedül az a fontos, hogy „miért” jöttetek. Az a fontos, hogy most, amikor a pataki teológia küszöbét átléptek, ez a „miért” gondolkoztasson meg titeket. „Kényelmes élet”, „Zsiros paróchia” és „pipázgató tiszteletesek” képei már rég a vétkes magyar múlt lomtárába kerültek. Az amire szükség van, amit elsősorban várunk tőletek, nem is mi, hanem Isten, az a teljesebb ismeret, hívőbb élet és keményebb szolgálat. Az út, amelyen most elindultok egy évvel később ér véget, mint a miénk. Ez az út egyfelől az ismeret útja: „az pedig az örök élet, hogy megismerjünk téged, az egyedül igaz Istent és akit te elküldtél, a Jézus Krisztust.” (Ján. 17: 3.) E nélkül az ismeret nélkül a legnagyobb tudomány is csak balga együgyűség. De ezzel együgyű betlehemi pásztorok felismerése is Isten beszéde. Megismerni a legnagyobb titkot, Istent és az Ő Fiát, a Krisztust, ez a legnagyobb amire el kell jutnotok. Nem a kolloquiumok rátok súlyosodó kényszere alatt, hanem azért, mert Isten és Krisztus megismerése nem más, mint örök élet. Itt érkezünk el egyszersmind a teológia szívéhez is, mert minden ismeret Istenhez vezet, az Ő kijelentése által van és ezzel a mi üdvösségünkre van. Egy mondatba sűrítve: ismerjétek meg Istent még a teológiai studiumok Róla való bizonyágtételein át is, hogy éljete. — A ti utatok a hívőbb élet útja másfelől. Ugy is mondhatjuk ezt, hogy a ti itt szerzett ismeretetek hitből való legyen, mert „ami hitből nincs bűn az.” (Róma 14: 23.)

Ez a hit nem lesz az ismeret korlátja és múlhatatlanul szükség van rá, mert életem, amelyből kikertülni annyi, mint hálnak a szárazra jutni. E nélkül kiszárad és sorvadásnak indul előbb a lélek, azután a szellem is. A hit világában nem hideg havasok vakító fényű csucsait járjuk meg, hanem elárad rajtunk a megváltott élet forró lüktetése. A filippii börtönőr öngyilkolásra szánt szívét a megnyert élet micsoda forró hulláma járhatta át, amikor így kiáltott: „Hiszek Uram, légy segítségül az én hitetlenségemben.” A hit nem más, mint *titokzatos lélekatom, melybe kozmikus energiák vannak sűrítve*. Végtelen lehetőségek sorompóit fővestől csavarja ki a véges emberi ismerés előtt ott, ahol elkezdődik az Isten szentélye, a titkok birodalma. Kézen fogja az értelmet, mint egy eltévedt, siró kisgyermeket s viszi haza, az Isten felé. — Ez a kettős út azonban csak akkor lesz teljes, ha mellette fut a hűségesebb szolgálat útja. Nem egyéb ez, mint áldott elő és erőgyakorlat arra amivé lesztek, a lekipásztori szolgálatra. Ez a szolgálat már itt sem könnyű, mert már itt is van benne valami prófétai. Pusztít, rombol, irt, épít és plántál. Tüzeket gyújt, amelyben el kell égni. Lelki kincseket tékozol, amelyben el kell fogyni. Lehet, hogy nem ezért jöttetek és

---

nem ezt keresitek. De hisszük azt, hogy ez az élet rabul ejt mindnyájatokat. Olyan élet ez, amelyet akkor is élni kell, ha ezerszer könnyebb is a halál és fel kell áldozni akkor is, ha százezerszer kívánatosabb élni. *Sükös Pál IV. é. th.*

Perpetuum

*Bened is őt kerestem,
ki fut csak előlem,
kit sose láttam,
de lennie kell valahol,
s hogy nem találtam
nem a te bűnöd;
kisírt szemeddel
ne nézz utánam.
Az üldözésben
én vak vagyok
ezért kell megragadnom,
s azért olyan hálátlanok
ölelő karjaim,*

*ha eltaszitanak
átfonva tartott
világokat,
mert nem találtam Őt
és futnom kell tovább
hol boldogan,
hol átkozódva
és nincs megállás,
ha így kiróttá
a sorsom Valaki,
hogy addig élek,
míg keresgetem
Őt az ismeretlen
elérhetetlen
Magamfölötti Magamat.*

Rácz Zoltán.

Gondolatok az áldozatról.

Az áldozatnak egész más jelentősége van a Krisztus megváltásában részesült újszövetségi ember számára, mint a törvény alatt álló ószövetségi ember számára. E jelentés szerint az áldozat olyan cselekmény, melyben legértékesebb tulajdonunkat áldozzuk fel hálából Istennek, Krisztusért. Ha tehát a Krisztus egy-szeri és tökéletes áldozata után nem is lehet dogmatikai értelemben vett emberi áldozatról beszélni, még is megvan az áldozatnak egy formája, amit minden embernek be kell mutatni Isten előtt. Ez hálaáldozat, melyben legértékesebb tulajdonunkat adjuk Istennek. Mi ez? — Sokszor hangoztatjuk, hogy add Istennek a pénzedet, idődet, testedet. Lehet, hogy valakinek az idő becses és az a leg-főbb gondja, mint lehetne egy percből kettőt csinálni. Lehet valakinek kevés pénze és mégis áldott nevelőeszköze Istennek, ha a kevésből is megtanít adni. Lehet, hogy féltjük, óvjuk, dédelgetjük testünket. De mégsem ezek a mi igazi értékeink. Istennek elsősorban a mi lelkünkre van szüksége. Ha azt odaadjuk, mindent odaadtunk. Gyakorlati szempontból sokszor hangsúlyozzuk, hogy nagy kijelentésbeli követelményeket váltsunk aprópénzre. Vigyáznunk kell azonban, mert erősen fenyegethet a devalváció veszedelme, ha egyszerre elértéktelenedik az aprópénz, mert elsikadt mögüle az eszmei fedezet. Az eszmei fedezet pedig itt az, hogy a lelkünket áldozzuk oda Istennek. Ótestamentomi szemlélet, de a mi hitünk szerint is, a lélek Isten lehellete, életnek forrása mibennünk, ura és királya a testnek. Ezért, ha lelkünk Istené lesz, mindenünk az Istené. Kálvin ezt így fogalmazta meg: *Cor meum velut mactatum deo in sacrificium offero.* Szívemet égő áldozatul az Istenhez emelem. Időnk úgy is drága, de többé nem

---

Istennel, hanem a világgal szemben. Pénzünk így is kevés marad, de a hiú és haszontalan dolgok számára. Testünket így is félteni fogjuk, de a sáfár aggodalmával, hogy még testileg is alkalmasak legyünk az Isten szolgálatára.

Krisztus áldozata után így a mi mindennapiáldozatunk nem lehet más, miint önátadás. Krisztus az Ő áldozatában minket Istennek adott, Magát pedig nekünk. A mi áldozatunk pedig nem lehet más, mint magunkat adjuk Krisztusnak.

Sükös Pál IV. é. th.

TÁJ- ÉS NÉPKUTATÁS.

Még nem régi keletű a Táj- és Népkutató Intézet munkája, melynek kezdetei dr. gróf Teleki Pál miniszterelnök úr nevéhez fűződnek — s a munka legfőbb irányítása ma is az ő kezében van — de azt hiszem, hogy jelentősége hovatovább ismeretes lesz a magyarság mind szélesebb rétegeiben. A táj- és népkutató, mint a nevében is benne foglaltatik, figyeli a tájat, melyre kutatás céljából készült és a táj népét, embereit. Lázás izgalommal, türelmetlen kíváncsisággal és érdeklődéssel fog a táj felszínalakulataival, geológiai felépítettségének, állat- és növényvilágának, embereinek, emberei testalkatának, jellemének, egészségének, beszédjársának, vallásának, néprajzának stb. a vizsgálatához. Természetes, hogy ily sokoldalú munka megfelelő számú és a maga területén ott-honosan forgoló munkást követel, tehát szorgalmasan összedolgozó, a maga feladatát felfogó s annak megvalósítására tudatosan törő munkacsoportot.

Ilyen munkacsoportban vettem én is részt ez év augusztusában mintegy 3 hétig. A Táj- és Népkutató Intézetnek ez a csoportja a gömörmezei Dernőn, Rozsnyótól mint egy 10 km.-nyire ütötte fel tanyáját huzamosabb ideig s Dernőn kívül a dernői körjegyzőséghez tartozó községek: Hárskút, Kiskovácsvágás, Lucska, Barka is területei voltak a táj- és népkutatásnak.

Ez a vidék még magyarulaktá, bár itt-ott találtunk tót nevekre is, azonban tőle északra már nem csak a magyar-szlovák országhatár, de a magyar-szlovák nyelvhatár is húzódik. Az 5 falu közül 3 tisztán róm. kath. a másik kettő: Lucska és Barka felerészben ref., felerészben róm. kath. vallású. Mind az 5 község a Csermoslya zúgó patakja mellett húzódik meg kicsiny ablakú, sokhelyt szalmatető, szőlőkudvarú házaival erdőkoszorúzza hegyek lábánál. Lakóik nem mondhatók jómódúaknak, a föld is mostohább már hozzájuk, mint a túlsó tornai völgy, mert nem termi meg mindazt és idejében, amit a túlsó völgy meghoz. Amikor a tornai részen már erősen aratnak, a dernői völgyben még várni kell az életérésére. Mivel a talaj és éghajlat nincs valami kedvező befolyással a kalászosokra, szívesebben foglalkoznak az emberek kapásnövények termesztésével. Burgonya, ottani nevén „grulya“ annyi van, hogy bőven jut belőle mindenkinek. A munkabíró férfiak nyáron otthagyják falujukat és elmennek részesaratóknak olyan helyre — rendszerint a közeli termékeny abauji völgyekbe, ahol a télire valót jobban megkereshetik. Dernőt pedig szinte kizárólag a közelében lévő vasbánya foglalkoztatja, amely már régóta ismertté tette Dernő nevét az egész országban. Azt hiszem, elég arra utalnom, hogy a Lánchíd vasalkatrészeinek jelentős részét a dernői vasbánya szolgáltatta.

Dernőről reggelenként egyikünk erre, másikunk arra vette útját, hogy a gyűjtőmunkának nekifogjon és estére jutva vagy késő délután szabad idejében feldolgozza a gyűjtött anyagot. Mintegy 21-en voltunk együtt. Pályarakészüléseinket vagy már az elhelyezkedést tekintve a legkülönbözőbb elemekből össze-
tevédvé. Hiszen akadt köztünk bölcsész, orvos-, álatorvostanhallgató, jogász, köz-, mezőgazdász, teológus, pap, tanár, orvos. Egyik geológiával, másik anthropológiával, harmadik művelődésrajzzal, negyedik néprajzzal, ötödik erkölcsrajzzal, felekezetrajzzal foglalkozott. Sok félek voltunk, mégis oly hamar össze-
melegedtünk, mintha édes testvérek találkoztak volna.

Bizony eleinte bizalmatlanul fogadtak a falvak. Dernőn pl. az első napokban az hír terjedt el, hogy minket azért küldtek ki, mert velünk akarják kinyomoztatni azokat, akik a csehvilágban kommunizmussal kacérkodtak. Nem viseltettek valami nagy rokonszenvvel, anthropológusnak munkája iránt sem eleinte, különösen mikor a kisbíró a fejmérésre úgy melleleg megjegyezte, hogy ő ugyan 70 P.-ért sem engedne magából ilyen csúfot űzni. De azért lassan csak sikerült e bizalmatlanságot eloszlatni.

Úgy áll a dolog, hogy tartózkodással fogadják a közjük vetődő idegent. de annál kedvesebbek és ragaszkodóbbak, ha meggyőződtek a jószándékról, Bizonyosfokú zárkózottságukat idegenkedésüket némileg lehet magyarázni azzal a körülménnyel is, hogy mid az 5 községet hatalmas, nagy hegyek veszik körül és Dernőt, Hárskútát kivéve, bizony eléggé el vannak zárva mindentől.

Aki első ízben jár errefelé az nem tud eleget bámulni és gyönyörködni, a felhőkbenyúló hegyeken, a hegyeket borító erdőrengetegen, általában az egész vidék panorámájában. De amily búvólködő természeti szépségekben a vidék ép annyira fukar a föld. Gyéren és csak verejtékes megmunkálás után fizet. A szegénység meglátszik ruházatukon is. A férfiak, gyermekek, nők többsége vászoninget, nadrágot vagy szoknyát hord, mert jobbra nem telik. Fiatal leányok közül sokan kényszerülnek a cselédkedésre. — Kiskovácsvágásáról még a bíró lánya is elment cselédnek — mert másként a rendszerint nagylétszámú családokban nehéz lenne a kitelelés. Orientálódásuk iránya Rozsnyó, Torna, ritka esetben Kassa. Természetes, hogy a várossal való érintkezés veszélyt rejt magában, de némi csiszolódást, finomodást is jelent. Tavasszal hazajönnek és otthon maradnak késő őszig, hogy a nyári munkában segídkezzenek.

Érdekes, hogy annyi egészséges öregot 80—90 éves korban sehohsem látam, mint itt. Az évek számától megterhelve is fürgén, könnyedén mozogtak és végézték dolgukat fiataloknak is irigylésre méltó rugékonysággal. Sok öreg emberről vagy asszonyról, kik már 80. év határát is túllépték, alig mertem volna gondolni, hogy akár az 50 felé is közelednének.

A fiatalok télen fonóban gyűlnek össze, amit a vezetők nem jó szemmel néznek, sőt Hárskúton a legutóbb elhalt plébános be is tiltotta az ifjúság ilyen formában történő összeverődését. A többi 4 községben rendszerint egy helyre jár a falu fiatalága egész éven át. Azonban az öregek elbeszélése szerint ma már nem folyik olyan pezsgő, eleven élet a fonóban mint valamikor az ő korukban.

Meglepő az a felfogás, melyet vallanak a férhezmenendő leányról. Ha a lány 20. évét túllépi, már öregnek számít és nem nagy reménye lehet arra, hogy vőlegényt kap. Eljegyzéseknél, lakodalmaknál furcsábbnál-furcsább mókákat ta-

---

lálnak ki, ami mind a falusi nép eleven, ötletes észjárására, találékonyságára mutat. Csak a kuriózum kedvéért írom le egy hárskúti lakodalmi vacsora fogásait: húsleves csigával, levesthús paradicsomszósszal, töltött hús, (tojás zsemelével, zöldség, paprika, bors,) máj megvagdalva, zöldbabfőzelék disznóhússal, szószos hús nokedlivel, kirántott hús cseresznyével. Közben pesze nem hiányozhat a bor és nóta. Utoljára következik a torta feladása, amelyen kényes felírások is olvashatók.

A vasárnapokat Lucskán és Barkán töltöttük, egyszer egyik, máskor a másik helyen prédikálva. Ide legátus sem jár, elképzelhető tehát, hogy milyen örömmel fogadták igehirdetésünket. Reformátusok és katolikusok egyaránt temp-szeretők, egyházukhoz ragaszkodók. A hősiesség és kitartó munka fel-emelő példája a lucskai ref. gyülekezet, amely 1928-ban oly szép kis templomot építtetett, hogy szem és szív egyaránt csak gyönyörűségét lelheti benne. Ha minden ref. gyülekezet ily féltő gonddal és odaadással, csüggné az egyház ügyén, akkor nem kellene féltetni a magyar református jövőt.

A munkás napokat itt-ott kellemes kirándulások szakították meg. Megnéztük Rozsnyót, a kicsiny de szép és történelmi levegőt lehelő városkát, Krasznahorka büszke várát, mely komor tornyaival, kongó boltíveivel, völgybe meredő Bebek-ágyuival mintha ma is régmúlt idők dicsőségét varázsolná elő. Megmász-tuk a Pipityke csúcsát, ahonnan a párás levegő ellenére is fenséges látvány tárult szemünk elé. Jártunk a Barka körüli cseppkő- és jégbarlangban. Jártunk a szádéli völgy sziklafalai között és csodálkozásunkban nem győztük ide oda tekergetni a nyakunkat.

Ez az, amit innen-onnan kikaptam és röviden vázolni akartam, hogy nagy-jából rávilágítsak az augusztusi kellemes és hasznos napokra. Mindenkinek, aki még nem járt ezen a vidéken, csak ajánlani tudom úgy a gyalog-, mint a bi-ciklitúrát ezen a környéken. Biztosan tudom, hogy nem bánja meg, mert gaz-dag tapasztalatok és a legkellemesebb szórakozás lesz a jutalma.

*Polák Géza
IV. é. th.*

TEMLOMBÓL — MOZIBA?! . . .

„ . . . Megáldá az Úr a szombat napját és megszentelé azt.“
II. Mózes 20:11/b.

Nem tudjuk és nem is kutatjuk kitől eredt és ki hagyta jóvá azt az ötletet, hogy a sárospataki „Comenius“ moziban vasárnap délelőtt istentisztelet után mozielőadást lehet tartani. Mégsem hagyhatjuk szó nélkül azt az egyre lazább és kötetlenebb lelkiséget, amelyik semmi különöset nem talál abban, hogy a már amúgy is megrüvidült vasárnapot még jobban megrabolja. Nem azonosít-hatjuk magunkat semmiképpen azzal az eljárással, amelyik a megáldott és meg-szentelt vasárnap délelőttjére is betör. Tiltakozunk az ellen, hogy a mozi kapu-nyitása is akkor történjék, amikor templomaink kapui még nyitva vannak. Az amire hivatkozunk az Isten igéje, amely előtt nem állhat meg semmiféle em-

beri indokolás. Szomorú az is, hogy ilyen gondolat felöltik, de a legszomorúbb az lenne, ha ti pataki diákok élnétek ezzel a lehetőséggel. A pataki Főiskola története megmutatta a pataki diákság nevelő erejét nem egyszer. Meg kell most mutatnotok, hogy tudtok bizonyágtévői lenni az Istennek, ha kell még a bojkott erejéig is. De ennyivel még nem elégszünk meg. Felkérjük azokat, akik illetékesek, hivatkozva mindarra, ami bennük Istentől való, hogy tegyenek meg, ha kell hatóságilag is mindent azért, hogy *templomból moziba ne lehessen menni.*

Sükös Pál
IV. é. th.

ESTI DAL.

Szürkül ...
Pihenek a darócpokrócos ágyamon.
Lesem az estét ...
Kis szunyogok citeráznak a
[lábamon.]

Az este jön
Lassan, cammogva,
S az ablakon át,
Elönti a szobát ...
A szürke este lomha teste
Elterül langyos, lusta heveréssel,
Benne a sok szín elmerül,
Kis sikoltásokkal válnak
A szobámtól,
És várnak, várnak, várnak valami
[csodás,
Nagy szín-orgiaát ...

Fel is villannak furcsa, ledér színek,
Vágypirosak, sárgák, lilák,
De aztán engedve valaminek
Csalódva, búsan szökdösnek el.
...Suhog az Este, a szürke lepel
S a fülembé altatódalt dalol.
Hallottam régen ... hallottam
[valahol ...
Igen. Kis, rózsás félálomban.
Négy vagy öt éve ...
Akkor még más volt.
Az álom is meleg, csodás varázs
[volt,
Akkor még szebbek voltak a színek...
Álom ... valóság ... szürkeség ...
[hideg.]

Műezzin.

Én, szegény, bölcs, jámbor effendi
Egyedül vagyok itt fenn. Magam.
(La' illah, il' Allah ...)
Fehér a hajam.

Én a legszebb mecsetet őrzöm.
Karsú, magas torony a toronyom.
(La' illah, il' Allah ...)
Kéves a dolgom ...

Nagy, rózsaszín márványtoronyból
Ritkán száll a műezzin ének.
(La' illah, il' Allah ...)
Múlnak az évek ...

---

*Magas toronyban jámbor effendi...
Jaj, messze van tőlem a város.
(La' illah, il' Allah...)
Az utca sáros...*

*S magas toronyban fogvatart,
— Ezért nem mehetek hozzátok —
(La' illah, il' Allah...)
Egy régi átok.*

*Hogy miért azt magam sem tudom.
Allah bölcs, és Allah akarja...
(La' illah' il' Allah...)
Nagy a hatalma...*

*Idő-jelző kiáltásom az,
Amit cserébe küldök néktek,
(La' illah, il' Allah...)
Müezzin-ének...*

Szabó Csaba.

Gazdasági pályára! — de hogyan?

Mindenfelől hangzik a jelszó, meg kell hódítani a gazdasági életet, át kell venni a kereskedelmet. Mindnyájan érezzük, hogy erre szükség van, világosan látjuk, hogy a nemzet újjáéledésében nagy szerepe van a gazdasági életnek, a kereskedelemnek s mégis késünk. Ennek a késésnek egyik oka az, hogy nem ismerjük a kérdést, nem tudjuk, hogy hogyan vehetjük át a kereskedelmet, nem ismerjük a gazdasági életet. A kereskedelem meghódításának feltételei vannak, ezek a képességek, jó akarat, munka és áldozat, ezekkel kapcsolódhatunk a kereskedelmi életbe.

Kétségtelen tény, hogy a kereskedelemre születni kell. Ne tévesszen meg bennünket az, hogy a bukott diákokból lettek a legjobb kereskedők. A kereskedelemhez más képességek kellene, mint a tanuláshoz. Egy kereskedőnek jó számítónak és számolónak kell először lenni, azután szüksége van jó modorra, szolgálat készségre, jó megjelenésre, rokonszenves hangra és átfogó értelemre. Ezeknek nagyrésze neveléssel, elsősorban önneveléssel érhető el. A magyar ember pedig nem is panaszkodhat ezeknek hiánya miatt.

A képesség még kevés, szükség van az akaratra is. Sok magyar kereskedő azon bukik meg, hogy nem akar kereskedő lenni, munkáját kényszerűségből végzi, nem kell néki az üzlet, néki csak a pénz kell — minél kevesebb munkával. Akit nem érdekel a gazdasági élet sokfélesége, akit nem lelkesít az eladás művészete, a számítás érdekessége, aki nem szereti a piac versengését, az ne menjen kereskedőnek. Az üzlet hátsó helyeiben dolgozó, magát tisztviselőnek tartó tintakukac nem kereskedő, az legfeljebb csak kereskedelmi alkalmazott, akinek hatheti felmondás és havi 100 pengő jár, de aki a kereskedelemnek nem

---

szerves része, nem irányítója, legfeljebb csak szolgálója s az is marad mindig. A mai társadalom legnagyobb tévedése, hogy a kereskedő munka nélkül jut jövedelemhez. Van ember, akit „munka nélküli“ jövedelemhez juttat a „kereskedelem“, de egyik közgazdaságtan szerint sem jövedelem az, amit valaki árúért kap, ezek az emberek pedig vagy a nevüket, vagy a befolyásukat, vagy a becsületüket adják el, ennek ellenszolgáltatása a munka nélküli „jövedelem“.

A kereskedő első munkája a tanulás. Sokat kell úgy dolgozni, hogy a munka bére csak a tapasztalat és a tudás. Igen sok látszólag munka nélküli keresetért régen megdolgozott a kereskedő s azokban a tudását hasznosítja csak. Ez nem jelenti, hogy később, amikor már megalapozta üzletét, nem dolgozik már a kereskedő. Akkor is dolgozni kell sokat, a könnyebbség az, hogy annak a munkájának hamarabb látja gyümölcsét s az a munka közelebb esik hozzá, jobban belevág érdeklődési körébe.

A képességen, akaraton, munkán kívül még sok áldozatot kíván a kereskedelem. A kereskedőnek fel kell áldozni önmagát, idejét, erejét, képességeit, kívánságait, akaratait. Az csak a különbség a többi foglalkozásokban levő áldozattól, hogy míg az áldozatok csak a túlvilágban szoktak megtérülni, a jó kereskedő áldozata még ebben az életben megtérül minden kamatjával együtt.

Ezeket kívánja a kereskedelem, mit kívánunk mi? Adja meg a kereskedelem a biztos megélhetést, a mozgást, a szabadságot, hogy nemzetünket szabadabb tudjuk tenni.

Sárospatak, 1940. szeptember hó.

Kováts Árpád.

A pataki diákok mai feladatai.

A sokat emlegetett „sorsdöntő idők“-nek a magunk számára levont tanulságait szeretné értékesíteni ez a pár sor. Bizonyoságot akarunk tenni arról, hogy a ma „pataki diák“-ja sem akar az események tétlen szemlélője lenni. Aki egyszer pataki diák lett, az a tanulás kötelessége mellett vállalta a századokon át fejlődő, mélyülő „pataki szellem“ mindenkori parancsát is, ami nem más, mint az Isten előtt való engedelmes meghajlás, dicsőségének a magyar földön a magyar nép között minden körülmény között vállalt alázatos szolgálata. Ha ez általánosságba vessző megállapításnak is látszik, de abban igazán sajátos a „pataki szellem“, ahogy ezt a szolgálatot betölti. Soha el nem csituló nyugtalansággal keresi a szolgálat módjait. Testet ölt ez az örök keresés, mint éles kritika. Ha lenyomják, lesz magabazárkózott, tehetetlen elégedetlenség. És ha csak egy emberben is, de kivirágzott akkor egy-egy tanár keze alól égő lelkű diákok kerültek ki, akik még a legeldugottabb faluban sem sajnálták szétszórni lelkük kincseit vérüknek, hitbéli testvéreiknek. Kohóvá lett az iskola, valahányszor magára talált ez a szellem, amelyből acélkeménységű, szilárd meggyőződésű diák-rajok mentek ki a szolgálat felismert lehetőségeivel és örömteljes vállalásával. Ezért ma is a „pataki szellem“ örök keresésével keressük a pataki diákság mai feladatait, amelyeket felismerni, de betölteni is kényszerítő kötelességünk.

1. Elsőnek felismert feladatunk : Életünket az Evangélium feltétele alá he-

---

lyezni. Szükségtelen hosszasan fejtegetni, hogy Evangélium nélkül hiányos, céltalan és tartalmatlan az életünk. Inkább az ellen a felfogás ellen harcolunk, amelyik „képmutatásnak” tartja a hivatalos, istentiszteleti alkalmakon kívüli biblia olvasást és imádkozást. Harcolunk az ellen a diák-közvélemény ellen, amelyik felesleges időtöltésnek, nyügnék tartja a bibliakört, áhitatot és vallásórát. Ne a látszat legyen olyan, mintha „vallásos” lenne a diákság. Élő hitű, bizonyágtevő diákságra van szükség.

Szükségtétlen tennék bizonyosságot, ha nem ismernénk el az eddig elért eredményeket. Hány járókelőt állított már meg a Kis-internátusból kicsendülő ének? Hány diák lett a Biblia naponkénti olvasója, mert felébresztette benne a vágyat a bibliakör? Hány veszendőnek induló, tartalmatlan diákélet lett újjá, mert ha menekült is, de valahol, egy prédikációban, egy csendesnapon elébeállt Krisztus? Az eredményt nem lehet számokkal megmérni. Azonban ennél sokkal több az, hogy van eredmény. De éppen ez az eredmény kötelez a továbbhaladásra. Itt nincs „elég”. Egyet lehet tenni: felfelé és előre menni. Mélyülni hitben, levétközni a kétfelé sántikálást, a mindent szó nélkül hagyó közönyt. Merjünk hinni és merjünk hitünk szerint élni is.

Ez nem teológus életcél csupán, hanem ez a kis diák életének tartalma is. A pataki diák hinni akar. Az a kérdés, ki mutatja meg még világosabban az Istenhez vezető utat, nem beszédben, hanem segítő szeretetben és pélaadó életben? A pataki diáknak sincs Krisztuson kívül másban élete. Ki áldozza fel erejét, idejét, önmagát, hogy ez valóság is legyen?

2. A pataki diákok egységének megteremtésében ismerjük fel második tenni-valónkat. Ténykényt kell leszögeznünk, hogy Patak három intézetének ifjúsága még nem találta meg egymást. Ugy élünk egymás mellett, hogy a másiktól alig szerzünk tudomást. Különösen hiányoljuk a teológus és tanítóképzős ifjúság egymástól elzárt és elzárkózott életét. A falu, a gyülekezetek jövőd vezetői úgy nőnek fel itt, hogy egyszer sem jut idő a közös feladat közös elvégzésére már az iskola falai között előkészülni. A pap és tanító hagyományos, de ugyanakkor átkos ellentéte nem kevésbé vezethető vissza arra, hogy a készülés idején sem volt idő, alkalom egymás megismerésére. Az a gondolat erősödik már meg az iskolában, hogy vetélytársak. Nem kell nagyítanunk, amikor azt állítjuk, hogy olyan mértékben erősödnek meg gyülekezeteink, formálódnak jobbakká falvaink, amilyen mértékben egymásra talál pap és tanító, mint testvér és szolgatárs. A gyülekezet ne legyen többet a pap és tanító nyiltan vagy egymás háta mögött viselt háborújának pusztuló harctere. Ne nézegesse többet úgy a pap és tanító, hogy egyiknek sincs köze a másikhoz. Mindnyájan egy munkaterületre küldetünk dolgozni, tehát még illene is egymást és a közös munkaterületet ismerni, de ez több mint illendőség, égető és sürgető szükség. A pataki diák életvalósága vagy közönye bizonyul majd meg abban, hogy lesz-e ereje ezt a feladatot is betölteni?

3. A harmadik feladatunk Patak helyzetéből adódik. Nemzeti és felekezeti szempontból végvár vagyunk. Innen északra 20 km-re egy összefüggő nemzeti-ségi terület kezdődik, amiben itt-ott van elszórva néhány magyar falu. Szomorúan kell látnunk, hogy elpusztulnak véreink, mert senki nem nyújt felénk segítő kezét. Ha lezárul a koporsó egy magyar felett, nem lép helyébe senki. Lassan kivész a zsoldár, megroskad az öreg templom. Anélkül, hogy mások érzékenységét akarnánk sérteni, nem nézhetjük tétlenül a mieink pusztulását. Van ezen a

---

vidéken egy összeroskadt református templom, egy elpusztult gyülekezet, ahol 23 lélek vallja még magát reformátusnak. Nem azt kérdezzük: miért van ez így? Inkább arra a kérdésre szeretnénk feleletet adni, hogyan lehet még segíteni? A pataki diákok lelkiismereti ügyévé tesszük ennek a rombalevő templomnak az ügyét. Ha más nem vállalta, akkor nekünk kell felvenni a 23 elhagyatott lélek gondját. Nézzük-e tétlenül, hogy romok legyenek az „Isten háza“ helyén? Vagy bedugjuk a fülünket, amikor jajgatva elnémul egy harang? Sietve tovább megyünk, ha sirjába hull egy gyülekezet? Mi ennek a reánk bízott ügynek a terheit vállaljuk. Zárt sorokba tömörülve szeretnénk látni a pataki diákokat, amikor tette, mentésre kerül a sor. Régen, ha valahol tűz ütött ki, az iskola diákserege szaladt legelsőnek segíteni. A közelünkben kigyult nemzetünk és egyházunk épülete, most sem maradhatunk mozdulatlanul.

Ez a mi feladatunk, de a mi felelősségünk is!

Nagy Géza ref. segédlelkész.

Nyárvégi esték emlékeiből...

(Sz. B. kedves barátomnak.)

*Nyárvégi hold előtt felhők szaladtak el,
Kék éjszakában öszülő határ ...
Az akácok ritkuló lombosorán át
Üzengetett és haldoklott a nyár;
Csillagokat göváló ég alatt,
Párás mezőkön jó volt menni, menni ...
(Ki messziről jön s nagyon messze ér,
Nagyon szeret emlékeken pihenni.)*

*... Oda hurcoltuk lelkünket a nyárból
Borongani a csöndes koraőszbe;
Ázott levél, kender, tarlóvirág
Ősz illatát keverte kergetőzve;
Nyárvégi esték bánatékszeres
Csodája ült lelkükön és a tájon ...
(Nyárvégi esték tarlóin keres
A lelkem és átlépsz a félhomályon.)*

*Dülök során, gőzölgő halmok alján:
Ma lelkemen terül a régi csend;
Belécsüggesztem fáradt homlokom,
Árnyad elé, ki régen erre ment:
Ősz tájékok titkaiból azóta
Akáclevélként hull a sok Miért ...
(Sárgult dombján sarjadt hozzád e nóta,
Kivel a lelkünk néha összeért.)*

Román János II. é. hh.

KICSAPNAK-E?

ÍRTA: DEÁK BÉLA

Elemérrel elhatároztuk, hogy ebéd után elmegyünk a határba sétálni. Miután jól bezabáltunk, egymás kezét megfogva baktattunk kifelé a városból. Elbeszélgettünk erről arról. Majd a sínek mellé értünk. Itt eszembe jutott az éjszakai álom s dicsekedve újságoltam:

— Elikém! csuda jót álmodtam!

— Én csak néha álmodom — válaszolt Eli, — de akkor mindig otthon lovagolok nagyapám térdén.

Szavaiba vágtam: — Képzeld, a sineken játszadoztunk így kettesben. Egyszer csak jött a vonat, én elébe ugrottam, markomba kaptam a mozdonyt és úgy vágtam a fejedhez, csakúgy nyekkentél.

— Még álmodban is ilyet csinálsz velem — kiáltott rám gyengéd mosollyal.

— Még csak most jön a java — lelkesedtem. Hirtelen kiugrott a kalauz és a mozdonyt visszarakta a sínekre, engem meg feldobott feje fölé a tetőre. A vonatot elindította s zakatolva haladtunk Patak felé. Én ott fenn addig rázódtam, míg egyszer csak nagyot zuhantam. Mit gondolsz mi történt? Felébredtem az ágy alatt.

— Hát én hová lettem? — kérdezte Elike.

— Azt már igazán nem tudom válaszoltam és édesdeden neveltünk mindketten.

Igy kacarázgatva elértünk a kisvasút hídjához. Itt kitört belőlünk az igazi gyerek. Vígán hancuroztunk a töltés oldalán. Majd kövekkel dobálóztunk, a kő: ez volt a végzetünk. Kitaláltuk, hogy rakjunk köveket a sínre. Megtettük. Milyen boldogan örültünk, mikor a vonat végigrobogott az apró kavicsokon. Közben nőtt a bátorságunk, nagyobbakat s többet raktunk, sőt még a két sín találkozásához is dugtunk egy pár kövecskét.

Amint így mesterkedtünk s elmerültünk a kavicsok keresésében, egyszer csak egy vékony, gyerekhang ránk kiáltott:

— Mit csináltak itt? A vonatot akarjátok kisiklasztani?

Hirtelen egymásra néztünk s mindkettőnkben ott zsongott a hang: „Ki akartátok a vonatot siklasztani.“ Mi? Hát mi csak játszottunk.

Egy szót sem szóltunk egymáshoz, de mintha mindketten egyet gondoltunk volna: menekülj. Ujhely felé menekültünk. Hiába kiabált az őr fia, hogy tudja, hogy patakiak vagyunk, de mi csak nyomultunk észak felé. Mikor már jó messzire elhaladtunk: — „Forduljunk vissza — tanácsoltam. — Felmegyünk a Botkőre, onnan vezet egy út a város felé, majdcsak hazamegyünk azon.“

Hallgattunk a bolond tanácsra. Azonban baj történt. Semmitől sem tartva felmentünk az egyik sziklára, de vesztünkre. Észrevett a bakter. Mi is megláttuk őt, s igyekeztünk is elbujni, de már késő volt. Félelmünkben előbb lemásztunk egy nagyobb gödörbe, majd meguntuk a helyzetet, elindultunk haza. Sajnos a bakter ezt is meglátta és amikor az ő házával egy vonalba értünk, szépen balagott a sineken, velünk párhuzamosan. Ekkor még jobban megijedtünk és futásnak eredtünk.

A bakter megunta a dolgot. Visszatért. De megörültünk! Nem lesz baj, pedig ha tudtuk volna... Mikor a szesz-gyár melletti lucskos útról kiértünk, egy

vasutas elénkbe állt: „Hogy vannak kis fiúk? Merre sétáltak? Jöjjenek csak be az állomásra, van itt egy kis ügyük.“

Engedelmesen mentünk utána, fejünkben azonban csak úgy kavargtak a gondolatok: Mi lesz velünk? Hiszen mi csak játszottunk!

Az állomáson egy szőke fiatalember várt ránk és ott lihegett mellette egy bakter. Biztosan ez szaladt utánunk. A mogorva úr szüleinél nevével és lakhelyéről kérdezősködött. A nagy izgatottságunkban Elemér azt válaszolta, hogy szülei Szatmáron, Sankád megyében laknak. A főnök kissé elmosolyodott: „Kérem, minek csinálnak ilyen ostobaságot? Elmehetnek, de ennek még megisszák a levét.“

— Megisszuk a levét — mondtam — biztosan kicsapnak.

— Lehet, hogy megússzuk hármas magaviselettel — sóhajtott fel Eli!

— Nem! minket kicsapnak — csattantam fel. — Hát nem megálmodtam? Nem estem le a vonat tetejéről? Hidd el, ez azt jelenti. Siessünk be a városba, vegyünk egy „álmoskönyvet.“ Itt már csak az dönthet. Erre felcsillant az Eli szeme:

— Te! A cselédnek van Dávid tanár úrnál.

Gyorsan berobogtunk a konyhába.

— Maris — ordította Elike — az álmoskönyvet adja ide. Kereső szemekkel lapoztunk. Vasút, szerencsétlenség! Semmi nincs róluk, ami ránk vonatkozna. Dühösen becsaptuk. Hazudik az egész. Az álomból magából is látszik, hogy kicsapnak. De mi lesz velünk? Holnap hétfő és iskolába kell mennünk. Hátha már be sem engednek?

Azonban beengedtek, sőt senki meg sem említette, hogy csináltunk-e valamit tegnap. Minden szépen folyt a régi mederben, csak az ötödik óra után jött egy pecúr és Kocsist, Deákot hívta az „igazgatóiba.“ Minden idegszál megéreződött bennem. Kimentünk az osztályból és végig citeráztunk a folyosón, majd erősen megkopogtattuk az „igazgatói“ ajtót. Éles „tessék“ hangzott belőlről.

Bementünk mélyen meghajollunk s köszöntünk, de erre már nem kaptuuk választ. Igazgató úr a kezét a mellényzsebébe téve járkált egyik faltól a másikig. Majd mérgesen ránk nézett.

Gazemberek — kiáltotta. Ilyen gyalázatot hoztok a fejemre! Hogy gondolhatott ilyen két nyápic ember? Százak életét kiolthatátok volna. Majd kitekerem a nyakatokat! Ha az állomásfőnökség nem elégszik meg a tanári-kar döntésével, akkor az ügyészség veszi a dolgot a kezébe. Apátokat fogják megbüntetni.

— Hát akkor már hiába fogom magam megölni! Apámat fogják megbüntetni! Hát ő a hibás? — töprengtem magamban és ezek a gondolatok annyira foglalkoztattak, hogy hiába húzta ki igazgató úr kezét a mellényzsebből, hiába hadonászott, hiába kiabált, nem hallottam semmit, csak egy mozgó tömeget láttam. Végül is arra ocsudtam fel, hogy kint vagyok a folyosón, de hogy kerültem oda nem tudom.

Nehezen telt ezután az idő. Hétfő, kedd, szerda egész évek életemben. Bárhová néztem, bárhová mentem, csak azt kerestem, hol lehetne meghalni? Kicsapnak! Így megbélyegezve nem lépek apám elé. Meg kell hálnom. De azzal is mit érek, ha apám bűnhődik helyettem.

Csütörtökön, gyorsírás órán is ezzel a kérdéssel foglalkoztam, mikor egy pecúr megint behívott az irodába. Itt bent az osztályfőnök úr, meg az igazgató úr volt. Jegyzőkönyvet készítették rólunk, de nagyon lassan ment. Hol Eli, hol

---

én diktáltam, mert néhány szó után elfogott a sírás bennünket.

Ennek is vége volt. Most már biztosra vettük, hogy kicsapnak.

Az oszlályban társainktól szépen elbúcsúztunk. Egyesek sajnáltak, mások azt mondták: megérdemelték.

Azonban másnap, harmadnap megint elmentünk iskolába. Senki sem hajtott vissza. Lassan kiment az egész a fejünkből és most is, ha néha eszünkbe jut ez a gyerekes tett, hálával gondolunk azokra, kik csak kis játszadozó gyereket látták bennük.

ÚJ UTAK FELÉ...

Két évvel ezelőtt kinevettek amikor azt mondtam, hogy a magyar kultúra egyszer egész Európának a kulturája lesz. Belátom, hogy egy kissé derü-látó voltam de mégis meg kell állapítani, hogy ma a magyar kultúra fokozott mértékben foglalja el megérdemelt helyét az európai kulturában. Ma politikailag elismert állam a magyar, de ez nem elég. Kulturáját is el kell, hogy ismerjék Európában. Természetesen először nekünk kell tisztában lenni azzal, hogy tulajdonképpen mik a mi kulturai kiucseink és amikor felismertük akkor öntudatosan tovább adni. A magyar kultúra a magyar zenén keresztül már megtette az első lépést. Külföldön nagy meglepetést idézett elő, nálunk pedig átformáló erővel hatott. A magyar zene új útra tér. Nem kívülről, hanem önmagából kezdett táplálkozni . . . a magyar népdalból. Egyszerre csak felfedezte a magyarság, hogy milyen óriási anyag áll rendelkezésére. De nem csak zenei körökben idézett elő forradalmat hanem kiterjedt a hatása minden magyar problémára.

A népdal nem csak a régi hagyományoknak a felújítását vagy új zenei formák forrását jelenti, hanem döntő módon befolyásolja és meghatározza, hogy melyik oldalon állok a nemzeti megújulás harcában. Világnézeti kérdés ez ma Magyarországon. Nem mintha egyesek nem tudnák élvezni a magyar népdalt, hanem éppen az Ő aktív ellenszenvével igyekszik nemcsak a magyar népdalt aláásni, ami számára csupán másodlagos kérdés, hanem a magyar szellem teljes kibontakozását, amely esetben több mint valószínű más megélhetési lehetőségek után kell majd néznie.

A magyar népdal megújítása azaz újjá felfedezése nemcsak hogy Magyarországnak új zenei kulturát létesít, hanem egész Európa számára.

Ma Európában a művelt nyugat száraz és kihasznált, tehetetlen próbálkozásai új zenei alkotások megeremtésére képtelen azaz képes ugyan, de csak a keleti háttérrel bíró nemzetek bevonásával lehetséges ez a felrészítés.

Magyarország már több dicséretreméltó zeneszerzőt adott — igaz, hogy a magyar zene igazi alapját félreismerték — mégis új hangokat öntöttek az akkori zenei kultúrába.

Bartók és Kodály törekvései és kezdeményezései által feltárják az igazi szépségét, a felülmulhatatlan hang minőségét és színezetét egy nemzetnek, amely el volt temetve egy kultúra káoszába, amelyet egy hasonló kaotikus Európa hozott létre. E két nagy zenei nyomán járva, a magyar ifjúság a régen várt magyar megújulás jeleit látja fel-fel csillanni és éppen ebben látjuk a magyarság

---

jelenlegi hivatását: alátámasztani egy süllyedő európai kulturát, új életvért átömleszteni — de most már kitörölhetetlenül. Erre készen áll a magyar kultúra. Csak az aki a magyarsággal érintkezett, tudja, hogy mennyi használhatatlanul heverő anyag van a magyar faluba. Kultúra, amelyet egy népnek a zsenialitása kitermelt, és amely mindig arra törekedett, hogy európainak elismerjék. Hogy európai, ezt már többször bebizonyította vérével, most pedig bebizonyítja szellemével. Most nem kell keresnie az elismerést, amely soha nem jött, ma az elismerés hozzá jön. Ma már nemcsak vére és szelleme elfogadott európainak, hanem *európai*.

A zene nemzetközi nyelven beszél. A magyar zenei nyelv a nyugat stylusa ugyan, de mindenki felismeri benne a kelet legbensőbb érzéseit, amely minden népnek bölcsője. Egy egyedülálló teljesítmény érte meg megérdemelt jutalmát. Nem volt könnyű. Az ára ennek a harcnak a magyarság szinte teljes kipusztulását jelentette. Évszázadokig a kelet és a nyugat közt tépődött. Kipling mondta, hogy „a kelet-kelet és a nyugat-nyugat és soha sem találkozhatik a kettő”, — de a kettő találkozott. A magyarság egész történetében érezhető ez a nyugtalanság és bizonytalanság. Sok keserűségnek és fájdalomnak volt az okozója. Sokszor úgy érezte, hogy fel kell adni a harcot és átalakulni teljesen európaivá, de ilyenkor egy ismeretlen hang, amely recessiv volt, most megszólalt „Te a keletről jöttél és sohasem fogod elfelejteni”. Meghallva a hangot, lázas sietséggel és féltékenységgel igyekezett megtartani minden keleti vonását és mégis igyekezett ugyanakkor ezeket a nyugati kulturával összhangba hozni. De ez a törekvés soha sem sikerült. Azt hitték, hogy saját hibájukból nem ismerte el a művelt nyugat. De a hiba nem a magyarságban rejtett, hanem a művelt nyugatban.

A „művelt nyugat” nemzetei mind a saját szellemiségének a bélyegét igyekezett európára rányomni és így nem törődött az újonnan jöttekkel akik az ajtókon kopogtak. A magyarságot elküldték nem tulságosan megerőltetett diplomáciával. Tudtára adták, hogy egy fél-barbár, vad idegen keleti törzsnek semmi köze nem volt ahhoz, hogy európa kulturáját formálja, sőt jobb ha csendben marad és örül hogy megtűrik és, hogy megengedik, hogy európai művelt nyugat kultur gyümölcseiben részesülhet. Tehát nem Magyarország zárta el a haladás előtt az utat, hanem maga a művelt nyugat. De nem volt ez sohasem máskép. Európa az Ő sajátságos ősrégi kulturáját félti és érzékeny külső beavatkozásra. Tul a láthatatlan határokon, amelyet felállít, idegen nem léphet. Amerika is kezdi ezt észrevenni. Amerika habár európai kulturával bír, nem fogadtatott el az európai kultur nemzetek által. Tul fiatal, civilizáció ugyan, de kultúra nem. Először teremteni kell stb. stb. hangzanak a vélemények. Amit nem látnak az, hogy csak az országok, amelyekben élnek újak, de a kulturájuk európai és az Ő kultúrigényeik és szellemi produktumai az európai kulturára vannak alapozva. Tehát keletfelé a láthatatlan határ egy kicsit engedett de a távol nyugat felé szorosabban lezárult mint valaha. Ahelyet, hogy a kezdőt kézbe venné és megmutatná neki a dolgok lényegét, hideg-előkelőséggel elfordul, amelynek vége az lesz, hogy egy önálló amerikai kultúra fog kifejlődni. Ennek az eredménye még találgatásra sem ad alkalmat.

A magyar zene, megtalálta az utat Európa felé és a zene — tört úton halad a magyar kultúra minden ágának a felmérhetetlen készlete felé.

Magyarországnak átértékelést jelentett a zene de európa számára újjáépítést.

Berecz Árpád.

SZÉP FELADAT.

Bécs! Erdély! Kolozsvár! Székelyföld! Szeptember! Bevonulás! (Honvédek Erdélyben, diákok az iskolában.)

— Most kezdenek tudatomba leülepedni ezek a szavak. Milyen sokat emlegettük ezeket az utóbbi időben és csak most gondolok arra, hogy mit is jelentenek.

Jelentik húsz év keserveitől való szabadulást, területi és lélekszámbeli növekedést, a magyar igazság újabb győzelmét, szellemi anyagi megerősödésünket, határtalan örömet, erősebb hitet, nagyobb erőt és önbizalmat és — nagy munkát, nagy szolgálatot.

Nekünk, leendő nevelőknek hangsúlyozottan nagy munkát és szolgálatot. A fenti szavak a jövődönk útját is jelentik. Új világ alakul, melyben újak az elvek, több a követelmény. Egészebb ember, különösen pedig egészebb magyar nevelő kell. Hogy beilleszkedhessünk a most alakuló európai rendbe, hogy egy szép jövődöt remélhessünk, ahhoz át kell alakulnunk az új világ követelményeinek megfelelően. Ebben az átalakulásban lesz jelentős a nevelő munkája. Új gondolkodásmódot, új életelvet, új életideát kell meggyökereztetnie a magyar sziklában, a népben. De alaposan, mert a gyenge alapú épület összedül, gyorsan elpusztul. — Erre vállalkoztunk! Nem kis feladat, de gyönyörű.

Kell hozzá: hit, munka, szolgálat!

Zétényi Elek
V. é. tj.

Nyár-morzsák.

Muskátlik.

*Egy ablakból tarka muskátlik
Kacagnak rám, kacéran-szépen:
Azt hiszik, őket nézem.*

Méhek.

*Méhesünknél döngicsélnek.
Röpdös itt vagy félmillió.
Ennyi munkást! Így vagyok én
Nagyipari vállalkozó!*

Hold.

*Cinkos-biztatón hunyorgat,
Míg rábír, hogy elinduljak
Nagy csokorral, szegfűből.
S míg boldogan térek vissza,
Felhő mögé bujik, mintha
Nem is tudna semmiről.*

Vilimszky László.

BORUS OLDAL.

Csak 16 éven felülieknek. Gyengébb idegzetűeknek nem ajánljuk. Könnyek felszárítására, kívánatra zsebkendőt küldünk.

Rovatvezető: Keserü Jónás. Telefon: Leszerelve. Cím: Se(h)ol.

Falun történt. A fiatal tanító úrvacsoraosztás után prédikált. Kitünően megtanult beszédét hibátlan folyékonyssággal mondta el — könyv nélkül. Istentisztelet után a Nagytiszteletű Úr behívatta az irodába és mély felháborodással kiáltott rá:

Kedves Öcsém! A prédikációt csak olvasni szabad. Mivel pedig én olvasom, maga csak — akadozva olvashatja.

„Valahonnan a földszintről . . .“ Kiküldött haditudósítónk 101-ik jelentése: A „Guttenberg“ fronton elkeseredett erővel dúl a harc. A „vörösök“ maroknyi, de annál alattomosabb serege, az összes „rejtőzési“ lehetőségek kihasználásával (fogasok, szekrények, szalmazsákok) a napokban heves támadást intézett a diáksereg ellen. Az ostromlott sereg irgalmas szanítészei az ellenfél holttesteit „lepedőkben“ szállítják ki a csataterről. Mindenható vezértük M. La Oska már-már megfutamodott Pol-Oska fővezér elől, amikor váratlanul, szinte a 12 órában megérkeztek a hadszintére „Cian“-ó úr segélycsapatai. Így mentette meg a „Guttenberg“ vonalat is a végső összeomlástól a — „Ciano“-zás.

Találd ki. Két mendur beszélget az utcán.

Te mondj egy dupla elemet.

?

Hát az arany!

Hogyan?

Ha — elemelem.

Internátus. Egyik internátusunkban a sorfelügyelő Tiszteletes Úr megkérdezte az első reggel az egyik első osztályos kis diákot:

Na Lacikám, mi szépet álmodtál?

A kis pecur gondolkozik egy darabig, azután kivágja:

Nem igen volt már rá idő, Tiszteletes Úr!

Elveszett. Egyik diákunk felkért annak közzétételére, hogy elvesztette ez évi — tandíjmentességét. Ezuton is kérjük a becsületes megtalálót, hogy „Szorgalmas diák“ jellegére, illő jutalom ellenében küldje be a főkiadóba.

Kereskedelem. Absentiák jutányos áron eladók! Szeretettel közöljük leendő III. évesekkel, hogy nagy utánjárással sikerült absentia szükségletüket jóval a tavalyi áron alul biztosítani, Komoly érdeklődők forduljanak a szakprofesszorokhoz. Occásió! Soha vissza nem térő alkalom!! Figyelem: csak alapvizsgáig!!! Alapvizsga után már csak félév vesztés árán kapható.

Elsősök figyelem! Jó felfogás és 8 kötetes tornakönyv használt állapotban, de mélyen leszállított áron, kiadóhivatalunkban még kapható.

Zene. Örömmel jelentjük olvasóinknak, hogy teológiánk egyik magas zenei pozícióban lévő tagja komoly és tudományos kísérleteket végez egyházi énekeink zenekíséretének reformálása körül. Kompozícióból egyik reggeli áhitaton hallottunk is részleteket. Különösen nagy sikert arattak az énekszüneteket

betöltő — pezsdítő zenei motívumok és népdalszerű betétek. Jók voltak még az éneklés alatti zenei szünetek.

Természettudomány. Az Országos Állatvédő Liga Nagyméltóság elnöke a következő kéréssel fordult hozzánk:

Tiszteletes Szerkesztő Úr! N. B. lapjában szíveskedjék azon kérésünket publikálni, miszerint felhívjuk az illetékesek figyelmét arra, hogy egyik legritkább „gólya féleségünk“ az u. n. „tógátus gólyák“ kiveszőben vannak. Kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy e ritka és kevészámú madarakat, különös kiméletben részesítsék. (E közleményről a dékáni hivatalt külön is értesítettük. Szerk.)

Egyéb. Rendőri tudósítónk jelenti: Az elmúlt napokban vakmerően elkövetett betöréses lopást hajtottak végre ismeretlen tettesek a theológus internátus XX. számú szobájában. A nyomozás adatai szerint eltűnt egy violin és két basszus kulcs. A kár felbecsülhetetlen: B. Mózes nem tud gyakorolni. A nyomozás száalai a sorfelügyelőhöz vezetnek. (Szerk.)

Szerkesztői üzenetek. Felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy vicceiket „Jó pofa“ jeligére éjjel-nappal átveszi a szerkesztőség. Bátran küldhetnek vicceket, ugyanis e napokban rendkívül előnyös biztosítást sikerült kötnünk az Ifj. Közlöny viccfaragói számára az „Úgy kell neki“ balesetbiztosító társaságnál.

Jelentjük továbbá, hogy ha a viccrovat szerkesztője véletlenül életben marad, jövő számunkban leírja a szerkesztőség kulissza titkait.

A „Borus oldal“ szerkesztéséért senki sem felelős.

Szeniori hivatal.

A Nagytiszteletű és Tekintetes Elekciónáris Bizottság jóváhagyásával pályázatot hirdetünk az 1940/41. iskolai év mendikáns verseire. A legjobb karácsonyi-, hésvéti- és pünkösd-i mendikáns vers szerzőjét 8—8 pengővel jutalmazzuk, Pályázhat mindhárom intézet ifjúsága. Beadási határidő 1940. november 30. A jeligés pályázatok: Tiszteletes Szeniori Hivatal címre küldendők.

HIREINK

Kedves Olvasóink!

Fogadják Közlönyünket szeretettel. Ne jeledkezzenek meg az előfizetésről sem, mert a lapnak önmagát kell fenntartani. Legelső előfizetőnk, mint évek óta, most is Dr. Eröss József ny. körorvos, Iharosberény. 10 Pengő előfizetését hálásan

köszönjük. Szeretettel nyugtázzuk még Bóna Lajos (Budapest) előfizetését.

Felkérjük kedves Olvasóinkat, hogy a jelen számunkhoz mellékelt csekk-lapon hátrálékos, illetve ez évi előfizetésüket rendezni szíveskedjenek.

KIADÓHIVATAL.

Dr. Zsiros József theol. igazgató urat választotta meg főiskolánk Igazgatótanácsa a következő két iskolai évre közigazgatónak. Örömmel üdvözljük új munkakörében. Kérjük Isten áldását életére és munkájára.

Kapunyítás Főiskolánkban. Ez éven a katonai beszállásolások miatt a rendesnél később kezdődött meg az iskolai év. A Tanítóképzőben szeptember 9-én kezdődött a tanítás. Theol. Akadémiánkon szeptember 24-én és a gimnáziumban szeptember 30-án kezdődött az új iskolai év. Az ünnepélyes évnyitót, istentisztelettel kezdődött, melyen Dr. Nagy Barna theol. tanár hirdette az igét, majd a Főiskola imatermében Dr. Zsiros József közigazgató ur magas szárnyalású beszéddel és Janka Károly főgond-

nok ur tanulságos intelmekkel nyitották meg az évet.

Csendes napok a Theol. Akadémián. Ez éven szeptember 26—28-ig tartották a csendes napokat a Theol Akadémián. Vendég előadók voltak Ecsedy Aladár tahitófalusi, Dr. Komjáthy Aladár ózdi és Főző László vajdácskai lelkipásztorok. Előadást tartottak még Dr. Marton János theol. tanár és Darányi Lajos lelkipásztor urak. Minden reggel csoportos bibliakörök voltak. Befejezésül a Theol. tanári kar és ifjúság számára urvacsoaraosztás volt, melyen, Dr. Szabó Zoltán theol. tanár és Bertalan Imre főiskolai szénior szolgáltak. Hisszük, hogy a csendes napok meghozták áldásukat.

Farkasfalvi Farkas Zoltán cs és kir. kamarás, egyházkerületi főgondnokunk bátyja Rimatamásfalván szeptember 7-én elhunyt. A sok szenvedést látott család találjon megnyugvást az Örökkévaló akaratába.

Özv. Nagy Béláné sz. Kérészy Vilma, Dr. Nagy Barna theol. tanár ur édesanyja augusztus 26-án elhunyt. Ifjúságunk őszinte részvétellel osztozik szeretett profeszorának fájalmában.

Gr. Vay Artur Főiskolánk igazgatótanácsosa szeptember 12-én elhunyt. Temezése szeptember 14-én volt Alsózsoltán. „Tudom, hogy az én megváltóm él és utoljára az én porom felett megáll.” (Jób, 19:25)

Palumby Gyula Humán internátusi igazgató ez év július 10-én feleségül vette Dr. Mátyás Ernő theol. tanár lányát Juditot, Isten áldása legyen az ifju páron.

Sárospataki Harsányi Gyula, takarékpénztári igazgató, egyházközségünk főgondnokának lányát Anitát feleségül vette Trócsányi Pál m. kir. főhadnagy, Dr. Trócsányi József ny. jogakadémiai tanár, a gazdasági választmány elnökének fia. Az esküvőt október 5-én tartották a városi templomban.

Theológusaink száma az 1910/41-ik iskolai évben 43. Első éves ezek közül 10. Szeretettel üdvözljük őket. Ünnepélyes fogadalom tételük szeptember 26-án volt.

Halász Dénes gimnáziumunk kiváló tanára 33 éves tanári szolgálat után nyugalmába vonult, Iskolánkban 29 évet tanított.

Új tanárok. Ruzsokay Endre, dr. Maller Sándor és Harangi László. A vallás és közoktatásügyi miniszter ur felévre kiegészítő testnevelő tanárként alkalmazta iskolánkban Eliia Spyros cyprusi származású tanárt. Az Angol internátusban Zilahy Lajos számtan, fizika szakos tanár lett az új nevelő.

Megváltak iskolánktól Képes Géza, Vajda Szabó Pál és Zana István tanár urak. Isten áldása kísérje új munkaterületükön.

Kovács Dezső ny. tanítóképzőigazgató három és fél évtizedes áldásos munkájáért legmagasabb kormányzói kitüntetésben részesült. Jókívánságunkat fejezzük ki ez újabb elismeréshez.

Dr. Gulyás József c igazgató értékes cikket írt a „Sárospataki Ref. Lapok“-ban a Főiskola görögkeleti hallgatóiról.

Theológiánkon a pótkolloquiumok ideje szeptember 13, 14-én volt.

Népes és jólsikerült szülői értekezletet tartott a gimnázium igazgatósága szeptember 28-án, amikor Dávid Zoltán c. igazgató tartott értékes előadást.

A gimnáziumi tanári kar október 2-án ünnepség keretében méltatta Erdély egy részének visszatérését.

Az Országos Táj és Népkutató intézet gömöri csoportjának falumunkáját Dr. Szabó Zoltán theol tanár, országgyűlési képviselő vezette. A munka augusztus 5—25-ig tartott, mely Hárskút, Dernő, Kiskovácsvágása, Lucska és Bárka községekre terjedt ki. A munkában résztvett két theológus testvérünk is, Polák Géza IV. é. és Sükös Pál IV. é. theológusok.

Segédlelkészek kibocsátása. Szeptember 18-án lélekemelő ünnepség tanuja volt a pataki gyülekezet. Ekkor történt ifjú segédlelkész testvéreink kibocsátása. Imádkozott Dr. Szabó Zoltán főiskolai lelkész, ígét hirdetett Bertalan Imre szénior. Dr. Zsiros József theol. igazgató bemutatta és

atadta az ifjakat, majd Dr. Enyedy Andor egyházkerületi főjegyző ur tartotta meg ex-mittáló beszédét.

Lelelkészkesztő vizsgák. Akadémiánkon szeptember 16—20-ig voltak a lelelkészkesztő vizsgák. I. lelelkészkesztő vizsgára állt 13 ifjú. Jelesek: Bazsó Béla, Bertalan Imre, Csorba Géza, Csöry István, Istók Miklós és Szabó Imre. Sikerral vizsgáztak: Balogh Dániel, Fazekas Gábor, Kátócs Géza, László Béla. Molnár Sámuel, Papp Zoltán és Torró Zoltán. II. lelelkészkesztő vizsgára állt 17 segédlelkész. Jelesek: Abloncy László, Cegle Imre, Kóris Lajos, Szalay György, Tömösközy László, Urbán Károly és Vályi József. Sikerral vizsgáztak: Bajusz Gyula, Dévay József, Dusicza Ferenc, Gönczy Miklós, Kiss Barnabás, Kovács Bertalan, Péter József, Ráduly Sándor és Szakal István.

Főiskolánk egykori diákja Tompa Mihály szobrának leleplezése szept. 28.-án volt Budapesten a Margitszigeten. Főiskolánkat Dr. Gulyás József c. igazgató képviselte.

A Tanítóképző intézet Erdély felszabadulása alkalmából szeptember 8-án délelőtt ünnepélyt tartott. A nap jelentőségét Csuka Andor tanár méltatta.

Ajándék a főiskolai könyvtárnak. Dr. Finkey Ferenc ny. koronaügyész ur b. c. Radácsy György könyvtárának egy részét a nagykönyvtárnak ajándékozta. Isten áldja meg a jókedvű adakozót.

Választások a Főiskolán. A „Hittanhallgatók Egylete“-nek tisztikara a következő. Elnök: Csorba László IV., alelnök: Sükös Pál IV., titkár: Rácz Zoltán III., pénztáros: Kováts Árpád II., jegyző: Bárány István III. és könyvtáros: Bodnár István IV. éves theologusok.

Főiskolai Kórus tisztikara. Elnök: Tóth Kálmán IV., főprecentor Polák Géza IV., alprecentor: Berecz Árpád III., protokántorok: Toók Árpád IV., Bónis Béla IV., Petró László III., Pünkösti Gábor II.

Ifjúsági Olvasóegylet tisztikara. Elnök: Toók Árpád IV. könyvtáros. Bodnár István IV. é. pénztáros: Ujpál Árpád IV. Ellenőr: Molnár Lajos IV. Jegyző: Rásky Sándor II. é. theologusok.

Akadémia Sportkör tisztikara. Elnök: Kun István IV., alelnök: Bodnár István IV., jegyző: Szabó László I., pénztáros: Kováts Árpád II., szertáros: Berecz Árpád III.

Felügyelők. Angol internátusban: Bazsó Béla, Csöry István és Istók Miklós, a Humán internátusban Kolláth József, Rózsai Tivadar és Szalay György segédlelkész testvéreink. Kisinternátusi felügyelők: Baksy Zoltán IV. Csorba Dezső III. Petró László Ijl. és Rácz Zoltán III. é. A Gortvay internátusban: Bárány István III. és Szücs Lajos III. é. Sorfelügyelők a theologus internátusban: Polák Géza IV. (I. emelet) és Sükös Pál IV. é. (II. emelet). Guttenberg felügyelő: Molnár Lajos IV. é.

A Gimnázium „Erdélyi János“ önképzőkörének tisztikara Elnök: Deák Béla VIII., titkár: Ruttkay Kálmán VIII., jegyző: Karasszon Dezső VII., pénztáros: Marády András VII, főkönyvtáros: vitéz Soltész Bertalan VII. o. tanulók.

A magyar külmiszió lapja a Hajnal. Csak e lap segítségével lehet eleven kapcsolatunk a magyar református külmiszióval. Olvassuk és terjesszük. Évi előfizetési díja 2 pengő. Kérjen mutatványszámot a Kiadóhivatal címen: Budapest, IX. Kálvin-tér 8. II. 17.

Új külmisziói könyv Draskóczy László: A magyar kereszténység külmisziói szolgálata. Ára 2 pengő. Megrendelhető a Református Traktátus Sorozat Kiadóhivatalától: Budapest, IX. Kálvin-tér 8. II. 17. A magyar külmiszió első teljes és alapos ismeretése.

Figyelem! Kéziratok beadásának határideje minden hó 5-ike. Rejtvényeket és anekdotákat küldjeteK.